

значно розширює дію вище вказаної норми; 5) законодавець відповідно до ст. 54 Конституції УРСР в ред. 1978 р. право на таємницю кореспонденції відносить до права на особисте життя громадян, тоді як в Конституції України в ред. 1996 р. право на невтручання в приватне життя як суміжне конституційне право (ст.32) виокремлено від права на таємницю кореспонденції (ст.31).

Щодо початку ХХІ ст., то його можна охарактеризувати як період розвитку «європейського конституціоналізму» в Україні та пошуку «узаконнення» шляхів перехоплення кореспонденції, що передається, в основному, через телекомунікаційні мережі. Так, за період, починаючи з 2003 і до сьогодні, було вчинено кілька невдалих спроб внести зміни до законодавства щодо забезпечення права на таємницю кореспонденції. До Верховної Ради України подано законопроект «Про моніторинг телекомунікацій» (№ 4042, 2003 р.), та законопроекти «Про перехоплення телекомунікацій» (№ 4042-1, № 4042-2) (2005 р.) [4, 5]. За висновками Головного НЕУ та Комітету з питань європейської інтеграції, перший законопроект відхилено, а останні два загалом заслуговують на увагу, так як не суперечать праву ЄС, однак потребують значних доопрацювань. Тож, враховуючи ситуацію, яка склалася на сьогодні, а також триваючий військовий конфлікт на сході України, вбачаємо за доцільне підготувати законопроект «Про гарантії права людини на таємницю кореспонденції та інших повідомлень зв'язку», яким передбачити чіткий механізм забезпечення конституційного права людини на таємницю кореспонденції, гарантованого ст.31 Конституції України, з обов'язковим врахуванням компромісного балансу між інтересами людини, суспільства та держави.

Список використаних джерел

1. Конституція (основний закон) УРСР 1919, 1929, 1937, 1978 рр. [текст] [електронний ресурс]. Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
2. Конституції України в 1996 р./ Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996 — 1996 р., № 30, стаття 141
3. Законопроект №4042-1[текст][електронний ресурс]. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=17622
4. Законопроект №4042-2[текст][електронний ресурс]. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=24030
5. Кривицький Ю. В. Проблеми правової реформи в науковій спадщині академіка В.В. Копейчикова // Науковий вісник НАВС. – Вип. № 1. 2017. – С. 187 – 197.
6. Христюк П.Замітки матеріяли до історії української революції. 1917 – 1920 рр.: В 4т. - Прага, 1921. - ч. 2. - с. 174 – 180

**Аспірат докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ
Чернякович Євген Ашотівна¹**

ЗАВДАННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

Сучасна динаміка розвитку України свідчить про проблему неналежного нормативного регулювання певних сфер суспільних відносин. Не є виключенням і система МВС України. Внаслідок недосконалості законодавства виникають проблеми в ефективності функціонування підрозділів МВС України, що призводить до підвищення рівня злочинності та негативної оцінки професійної діяльності підрозділів МВС з боку суспільства. З огляду на вищезазначене, а також на те, що Україна на даному етапі розвитку суспільства та державності у своїй нормотворчій діяльності намагається відповідати вимогам європейського законодавства, особливої актуальності набуває

¹ Науковий керівник: Осауленко А.О.

дослідження нормотворчої діяльності МВС України, а також завдань, які постають перед нею.

Основним завданням нормотворчої діяльності МВС є вдосконалення правового регулювання суспільних відносин в Україні, яке спрямоване на активний процес створення нових, а також зміни та скасування чинних правових норм.

Однак, час від часу постає проблема невідповідності правових норм реаліям та умовам державно-правового сьогодення, що, в свою чергу, зумовлює постановку перед нормотворчою діяльністю в системі МВС завдання щодо вивчення проблем та розробки нових нормативних актів, які б відповідали сучасному розвитку держави.

Отже, основним завданням нормотворчої діяльності МВС України є розробка та прийняття нормативних актів. До основних нормативно-правових актів МВС належать відомчі нормативно-правові акти. Відомчий акт – це підзаконний нормативний акт, який видають у межах компетенції певного органу виконавчої влади (наприклад, міністерства) [5, с.137].

Досліджуючи завдання нормотворчої діяльності МВС, ми стикнулися з проблемою відсутності єдиного структурованого комплексу при розробці нормативних актів. Недостатньо розроблені процедури підготовки та прийняття нормативно-правових актів МВС зумовлюють розмитість механізму контролю за нормотворчою діяльністю МВС, а також невідпрацьованість завершеного циклу систематизації актів, які регулюють діяльність системи МВС. Це погіршує якість виконання покладених на МВС завдань і може призвести до порушення вимоги законності при здійсненні нормотворчої діяльності МВС.

Не менш важливою проблемою сьогодення є багаточисельність підзаконних нормативно-правових актів МВС, які конкретизують та деталізують чинне законодавство України. Наслідком цього є дублювання окремих завдань управлінських структур, підпорядкованих МВС, нечіткість і неоднозначність норм, паралельна чинність застарілих і нових норм, суперечності між ними, розпорошеність у різних документах, на що звертають увагу працівники системи МВС. Якісні характеристики деяких нормативно-правових актів МВС України в умовах постійних соціальних змін потребують удосконалення, а також узгодження їхніх текстів [1, с. 44].

Отже, перед нормотворчими підрозділами МВС постає завдання зведення до мінімуму кількості актів з одного питання, а також введення та удосконалення спеціальних правових засобів, які забезпечували б виконання нормативно-правового акта (організаційні заходи, заходи заохочення та контролю тощо).

На нашу думку, обов'язковою умовою прийняття підзаконного нормативно-правового акта системи МВС України має бути правова експертиза, що перевіряє відповідність документу загалом та його окремих частин чинному законодавству, а також завданням, поставленим під час нормопроєктування. Це дасть можливість мінімізувати кількість нормативних актів та покращити їх якісний склад.

Досить важливим є здійснення нормотворчої діяльності МВС на підставі законів України. Вбачається, що ефективність правового регулювання суспільних відносин, охорону яких здійснює система МВС та діяльність самих правоохоронних органів залежить від повноти та якості прийнятих нормативно-правових актів, а також від високого ступеня їх систематизації, доступності для користувачів, створення умов для отримання відповідної юридичної кваліфікації.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що основними завданнями нормотворчої діяльності МВС України є наступні.

1. Зменшення кількості нормативно-правових актів, які повторюються та переплітаються з чинними актами, що призводить до плутанини в службовій діяльності підрозділів МВС.

2. Обов'язковість створення єдиної експертної комісії, яка б вивчала та вдосконалювала проект акту, а також аргументувала доцільність його прийняття.

3. Створення єдиної нормативно-правової бази, яка б була доступна лише для діючих підрозділів МВС України.

Список використаних джерел

1. Вороніна І.М. Актуальні питання відомчої нормотворчості в системі органів внутрішніх справ / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція, 2015. №17. Т.1 С. 43-45.
2. Лазнюк Н.В. Нормативно-правові акти МВС України: автореф. дис. канд. юрид. наук. Київ, 2002. 18 с.
3. Про затвердження Інструкції з організації нормотворчої діяльності МВС України: Наказ МВС України від 27.07.2012 № 649.
4. Рибалкін А.О. Нормотворчість органів внутрішніх справ (аспекти загальної теорії): автореф. дис. канд. юрид. наук. Харків, 2005. 20 с.
5. Шестопалова Л., Мельничук М. Особливості нормотворчості в органах внутрішніх справ. Вісник Академії управління МВС. 2009. №2. С. 134-142.

**Курсант 1-го курсу 103 н/г ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ**

Чорна Олена Сергіївна¹

ФУНКЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Юридична відповідальність – найважливіший інститут будь-якої правової системи, одна із сутнісних ознак права, необхідний елемент механізму його дії, мета якої реалізується через відповідні функції, що відображають основні напрями її впливу на суспільні відносини, поведінку суб'єктів, правосвідомість, правову культуру в цілому. Саме у функціях відповідальності розкривається її роль, сутність і значення в забезпеченні реалізації, охорони і захисту прав і свобод особи [1]. Окремі проблеми функцій юридичної відповідальності знайшли своє відображення у працях С.С. Алексєєва, Б.Т. Базильова, А.І. Петеліна, Н.С. Малєїна, А.С. Мордовца, В.В. Похмелкіна, О.Є. Лейста, І.С. Самощенко та інших. Головними функціями юридичної відповідальності є регулятивна і охоронна, похідними від них – превентивна (попереджувальна), штрафна (каральна), правовідновлювальна, виховна та стимулююча.

Регулятивна функція являє собою напрям дії юридичної відповідальності на суб'єктів суспільних відносин шляхом спонукання останніх дотримуватися закріплених в нормах права зразків правомірної поведінки через встановлення заборон, дозволів, заохочень тощо. Охоронна функція спрямована на захист позитивних суспільних відносин за допомогою нормативно встановлених механізмів притягнення винних осіб до відповідальності у разі порушення норм права. Превентивна (попереджувальна) полягає в недопущенні розвитку протиправного варіанта поведінки шляхом застосування осуду та покарання. Залежно від видів суспільних відносин і суб'єктів, на яких вона діє, остання поділяється на підфункції загальної превенції (стосовно всіх суб'єктів права) та приватної (спеціальної) превенції (щодо конкретного правопорушника). Останнім часом в працях багатьох вчених-правознавців вбачається ідея зближення або ототожнення превентивної функції із виховною, їх навіть іноді називають одним терміном – превенційно-виховною функцією юридичної відповідальності [2, с. 3]. Виховна функція спрямована на сприйняття громадянами цінності права, формування правосвідомості, мотивації правомірної поведінки, зменшення проявів правового нігілізму з метою запобігання новим правопорушенням, а також на виховну корекцію заходами відповідальності поведінки особи, що вже вчинила правопорушення [3, с. 387]. Також попереджувальну функцію пов'язують з

¹ Науковий керівник: Завальний А.М.